

USTAWA O RACHUNKOWOŚCI

TEKSTY USTAW

18. WYDANIE

USTAWA O RACHUNKOWOŚCI

TEKSTY USTAW

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

18. WYDANIE

Stan prawny na 26 września 2017 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Mariusz Kurzyński

Łamanie
Faktoria Wyrazu Sp. z o.o.

Układ typograficzny
Kamila Tomecka

© Copyright by
Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN: 978-83-8124-128-1
18. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości	7
Rozdział 1. Przepisy ogólne.....	9
Rozdział 2. Prowadzenie ksiąg rachunkowych.....	30
Rozdział 3. Inwentaryzacja.....	43
Rozdział 4. Wycena aktywów i pasywów oraz ustalenie wyniku finansowego.....	45
Rozdział 4a. Łączenie się spółek.....	71
Rozdział 5. Sprawozdania finansowe jednostki.....	78
Rozdział 6. Skonsolidowane sprawozdania finansowe grupy kapitałowej.....	94
Rozdział 6a. Sprawozdanie z płatności na rzecz administracji publicznej.....	107
Rozdział 7. Badanie, składanie do właściwego rejestru sądowego, udostępnianie i ogłaszanie sprawozdań finansowych.....	112
Rozdział 8. Ochrona danych.....	120
Rozdział 8a. Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych.....	123
Rozdział 9. Odpowiedzialność karna.....	125
Rozdział 10. Przepisy szczególne i przejściowe.....	127
Rozdział 11. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy końcowe.....	131
Załączniki	133
Załącznik Nr 1. Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla jednostek innych niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji.....	133

Załącznik Nr 2. Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla banków	155
Załącznik Nr 3. Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji	167
Załącznik Nr 4. Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla jednostek mikro	181
Załącznik Nr 5. Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla jednostek małych korzystających z uproszczeń odnoszących się do sprawozdania finansowego	184
Załącznik Nr 6. Zakres informacji wykazywanych w sprawozdaniu finansowym, o którym mowa w art. 45 ustawy, dla jednostek, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyjątkiem spółek kapitałowych, oraz jednostek, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2 tej ustawy.....	191
Skorowidz	195

USTAWA

z dnia 29 września 1994 r.

O RACHUNKOWOŚCI¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 1047;
zm.: Dz.U. z 2016 r. poz. 2255; z 2017 r. poz. 61, poz. 245,
poz. 791, poz. 1089)

---

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 2001/65/WE z 27 września 2001 r. zmieniającej dyrektywy 78/660/EWG, 83/349/EWG oraz 86/635/EWG w zakresie zasad oceny rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek a także banków oraz innych instytucji finansowych (Dz.Urz. WE L 283 z 27.10.2001);
- 2) dyrektywy 2003/38/WE z 13 maja 2003 r. zmieniającej dyrektywę 78/660/EWG w sprawie rocznych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek w odniesieniu do kwot wyrażonych w euro (Dz.Urz. WE L 120 z 15.05.2003);
- 3) dyrektywy 2003/51/WE z 18 czerwca 2003 r. zmieniającej dyrektywy 78/660/EWG, 83/349/EWG, 86/635/EWG oraz 91/674/EWG w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych niektórych rodzajów spółek, banków i innych instytucji finansowych oraz zakładów ubezpieczeń (Dz.Urz. WE L 178 z 17.07.2003).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie – z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej – dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej – wydanie specjalne.

USTAWA O RACHUNKOWOŚCI

ZMIANY:

- **od 1 stycznia 2017 r.** – ustawa z 16 grudnia 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz.U. poz. 2255 ze zm.)
  - **od 26 stycznia 2017 r.** – ustawa z 15 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r. poz. 61)
  - **od 14 lutego 2017 r.** – ustawa z 26 stycznia 2017 r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 245)
  - **od 29 kwietnia 2017 r.** – ustawa z 9 marca 2017 r. o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 791)
  - **od 21 czerwca 2017 r.** – ustawa z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. poz. 1089)
-

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Zakres przedmiotowy ustawy

Art. 1.² Ustawa określa zasady rachunkowości oraz zasady wykonywania działalności w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Obszar stosowania i podmioty podlegające ustawie

Art. 2. 1. Przepisy ustawy o rachunkowości, zwanej dalej „ustawą”, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 3, do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) spółek handlowych (osobowych i kapitałowych, w tym również w organizacji) oraz spółek cywilnych, z zastrzeżeniem pkt 2, a także innych osób prawnych, z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego;
- 2)³ osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro;
- 3) jednostek organizacyjnych działających na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przepisów o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych lub

---

² Art. 1 zmieniony przez art. 221 pkt 1 ustawy z 11 maja 2017 r. (Dz.U. poz. 1089) zmieniającej nin. ustawę z dnia 21 czerwca 2017 r.

³ Art. 2 ust. 1 pkt 2 zmieniony przez art. 6 pkt 1 lit. a ustawy z 16 grudnia 2016 r. (Dz.U. poz. 2255 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dnia 1 stycznia 2017 r.

- przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, bez względu na wielkość przychodów;
- 4) gmin, powiatów, województw i ich związków, a także:
    - a) państwowych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich jednostek budżetowych,
    - b) gminnych, powiatowych i wojewódzkich zakładów budżetowych,
    - c) (*uchylona*);
  - 5) jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek, o których mowa w pkt 1 i 2;
  - 6) oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej;
  - 7) jednostek niewymienionych w pkt 1–6, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych – od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane.

2.⁴ Osoby fizyczne, spółki cywilne osób fizycznych, spółki jawne osób fizycznych oraz spółki partnerskie mogą stosować zasady rachunkowości określone ustawą również od początku następnego roku obrotowego, jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy są niższe niż równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro. W tym przypadku osoby te lub wspólnicy przed rozpoczęciem roku obrotowego są obowiązani do zawiadomienia o tym urzędu skarbowego, właściwego w sprawach opodatkowania podatkiem dochodowym. Osoby fizyczne lub wspólnicy spółek cywilnych osób fizycznych mogą złożyć zawiadomienie na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

2a.⁵ Do spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły mniej niż równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro i które nie stosują zasad rachunkowości określonych ustawą na podstawie ust. 2, stosuje się art. 70a.

2b. Przepisy ustawy stosuje się również, bez względu na wielkość przychodów, do alternatywnych spółek inwestycyjnych w rozumieniu przepisów o fun-

---

⁴ Art. 2 ust. 2 zdanie pierwsze zmienione przez art. 6 pkt 1 lit. b ustawy z 16 grudnia 2016 r. (Dz.U. poz. 2255 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2017 r.

⁵ Art. 2 ust. 2a zmieniony przez art. 6 pkt 1 lit. c ustawy z 16 grudnia 2016 r. (Dz.U. poz. 2255 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2017 r.

duszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, w tym uprawnionych do posługiwania się nazwą „EuVECA” albo „EuSEF”.

3. Jednostki sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej „MSR”, stosują przepisy ustawy oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, w zakresie nieuregulowanym przez MSR.

4. Kościelne osoby prawne nieprowadzące działalności gospodarczej prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami wewnętrznymi tych osób.

5. Jednostki, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 i 395), mogą prowadzić uproszczoną ewidencję przychodów i kosztów na zasadach i warunkach określonych w tej ustawie.

Słownik pojęć ustawowych

Art. 3. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) jednostce – rozumie się przez to podmioty i osoby określone w art. 2 ust. 1;
- 2) banku – rozumie się przez to jednostkę działającą na podstawie przepisów Prawa bankowego;
- 3) zakładzie ubezpieczeń – rozumie się przez to jednostkę prowadzącą działalność ubezpieczeniową na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej;
- 3a) przepisach o obrocie papierami wartościowymi – rozumie się przez to przepisy ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym, ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych;
- 3b) zakładzie reasekuracji – rozumie się przez to jednostkę prowadzącą działalność reasekuracyjną na podstawie przepisów o działalności reasekuracyjnej;
- 4) udziałach lub udziałowcach – rozumie się przez to również odpowiednio akcje lub akcjonariuszy;
- 5) krajowych środkach płatniczych, walutach obcych i dewizach – rozumie się przez to krajowe środki płatnicze, waluty obce i dewizy, o których mowa w przepisach Prawa dewizowego;

Publikacja zawiera tekst **ustawy o rachunkowości**.

W zbiorze uwzględniono zmiany, które zostały opublikowane do dnia 26 września 2017 r., w tym ustawę z 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U. poz. 1089).

Artykuły ustawy zostały opatrzone tytułami objaśniającymi ich sens – zaakcentowano je **kolorowym tłem**. W książce zamieszczono także wykaz aktów zmieniających tę ustawę, opublikowanych po 21 września 2016 r., oraz **skorowidz przedmiotowy** ułatwiający odnalezienie poszczególnych instytucji.

Publikacja ta jest skierowana do prawników praktyków, a także do osób przygotowujących się do wszelkiego rodzaju egzaminów prawniczych oraz wszystkich, którym potrzebna jest znajomość przepisów ustawy o rachunkowości.

Stan prawny na 26 września 2017 roku.

LEXOTEKA

więcej niż podręcznik

Poszukaj pozostałych podręczników
dostępnych online

www.lexoteka.pl

9788381241281 W18P01

ISBN 978-83-8124-128-1

9 788381 241281

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

CENA 13,90 ZŁ (W TYM 5% VAT)